

Alkohola aprite 2011.gada 9 mēnešos

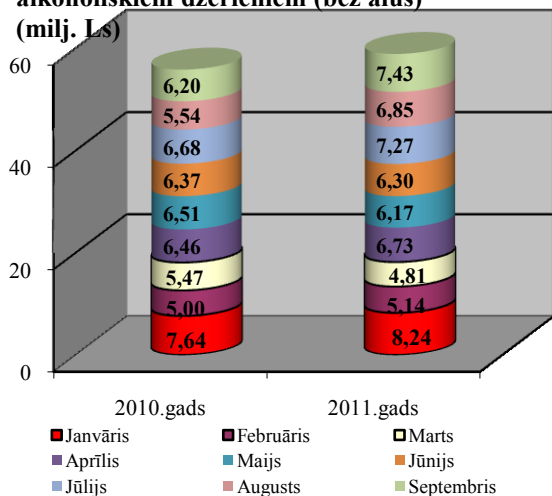
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem

2011.gada deviņos mēnešos **akcīzes nodoklis par alkoholiskajiem dzērieniem** (neieskaitot alu) **iekasēts Ls 58,9 milj.** apmērā, kas par Ls 3 milj. jeb 6% vairāk kā pērnā gada deviņos mēnešos.

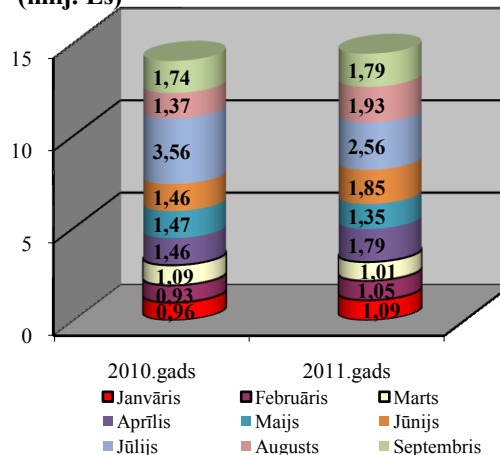
Savukārt **akcīzes nodoklis par alu** 2011.gada deviņos mēnešos **iekasēts Ls 14,4 milj.** apmērā, kas ir par Ls 0,4 milj. jeb 3 % vairāk kā pērnā gada attiecīgajā periodā (skat. *1. un 2.pielikumu*).

1.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem (bez alus)
(milj. Ls)

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alu
(milj. Ls)

Akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugums saistīts ar šī gada deviņos mēnešos patēriņam Latvijā nodoto legālo alkoholisko dzērienu apjomu pieaugumu par 4% salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu. Tāpat akcīzes nodokļa ieņēmumus pozitīvi ietekmēja no šī gada 1.jūnija paaugstinātā akcīzes nodokļa likme pārējo alkoholisko dzērienu grupai (skatīt *3.pielikumu*), kas ieņem dominējošo lomu akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā alkoholam, un tā rezultātā papildus ikmēneša maksājumiem tika ieskaitīti arī ieņēmumi no akcīzes nodokļa starpības pārrēķina.

2. Alkoholisko dzērienu apritē iesaistīto komersantu loks

2011.gada septembra beigās:

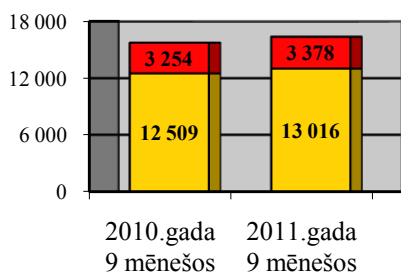
- 115 komersantiem ir 131 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, no tiem 19 komersantiem ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem – tie ir mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, kuri ražo vīnu, raudzētos dzērienus vai pārējos alkoholiskos dzērienus no savā īpašumā vai valdījumā esošajos dārzos un dravās iegūtajiem produktiem vai savvaļā augošiem augiem Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteikto limitu ietvaros;
- licences reģistrēta nosūtītāja darbībai ir spēkā 48 komersantiem;
- 3 komersantiem ir spēkā licences reģistrēta saņēmēja darbībai;

- 223 komersantiem bija spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 4906 komersantiem - licences alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai un 217 licences alus mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni

Alkoholisko dzērienu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, un to struktūra, ņemot vērā piemērojamās akcīzes nodokļa likmes, ir vieni no būtiskākajiem rādītājiem, kas vistiešākā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā.

Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni (tūkst. dal)

■ Alkoholiskie dzērieni ■ Alus

Šogad 9 mēnešos alkoholisko realizācijas rādītāji ir palielinājušies teju visām alkoholisko dzērienu grupām, vienīgais izņēmums ir degvīns (skatīt 4.pielikuma 2.tabulu). Degvīna apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 7,2%, taču šo samazinājumu pēc fiziskā apjoma pilnībā nosedz pārējo „spirtoto” alkoholisko dzērienu (īpaši alkoholisko kokteiļu) palielinājums. Neskatoties uz zemo īpatsvaru alkoholisko dzērienu realizācijas sortimentā (kopumā 11,5%), akcīzes nodokļa ieņēmumos pārējo jeb „spirtoto” alkoholisko dzērienu grupa sastāda 69%.

Vislielāko īpatsvaru (79%) no valstī realizācijai novirzītajiem alkoholiskajiem dzērieniem sastāda alus (3.attēls), taču salīdzinoši zemās akcīzes nodokļa likmes dēļ, akcīzes nodokļa ieņēmumos par alkoholiskajiem dzērieniem alus sastāda tikai nepilnus 20%. Alus realizācijas rādītāji, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 9 mēnešu rādītāju, ir palielinājušies par 4%.

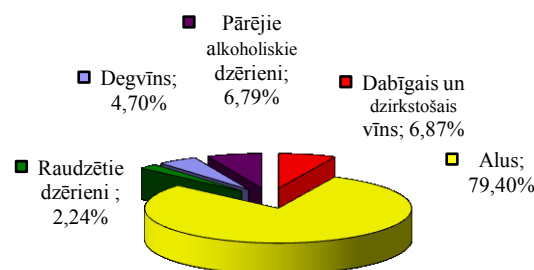
Informāciju par lielākajiem komersantiem šī gada deviņos mēnešos skatīt 7.pielikumā, savukārt Latvijas patērētāju vidū populārāko alkoholisko dzērienu nosaukumus 8. pielikumā.

2.attēls

2011.gada deviņos mēnešos patēriņam Latvijā nodoti 3378 tūkst. dekalitri (turpmāk – dal) alkoholisko dzērienu, kas ir **par 4% vairāk** nekā 2010.gada attiecīgā periodā (skatīt 4.pielikuma 1.tabulu), un 13016 tūkst. dal alus, kas ir **par 4% vairāk** nekā 2010.gada deviņos mēnešos (skatīt 5.pielikumu).

3.attēls

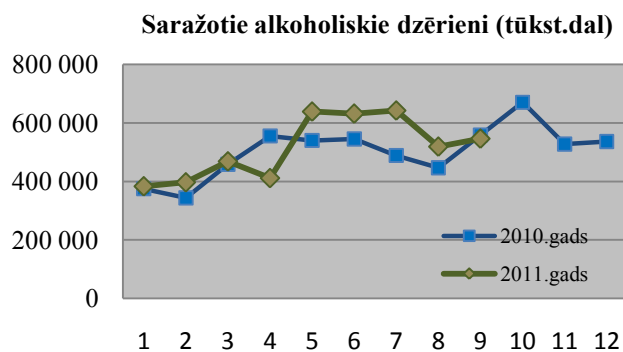
Kopējā alkoholisko dzērienu struktūra (% no realizācijas Latvijā) 2011.gadā 9 mēnešos

4. Alkoholisko dzērienu ražošana

Alkoholisko dzērienu (neskaitot alu) ražošana 2011.gada deviņos mēnešos veikta 31 akcīzes preču noliktavā, kurā saražoti 4728 tūkst. dal, kas ir **par 9% vairāk** nekā 2010.gada attiecīgajā periodā (skat. 4.pielikuma 1.tabulu).

4.attēls

Šogad ir notikušas nelielas izmaiņas Latvijā ražoto dzērienu struktūrā:

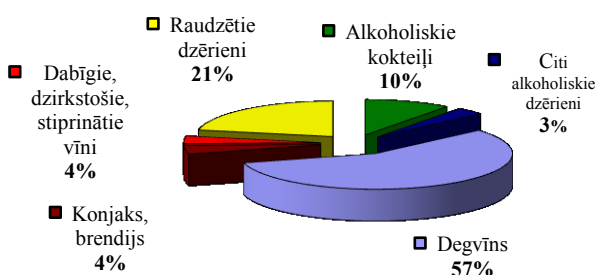
- samazinājies valstī ražotā degvīna apjoms (par 45 tūkst. dal), kas attiecīgi samazināja tā īpatsvaru kopējā ražoto dzērienu struktūrā no 64% pērn uz 57% šogad;

5.attēls

- divkārt palielinājies otrās lielākās Latvijā ražoto alkoholisko dzērienu grupas – raudzēto dzērienu – apjoms, kas saražoto dzērienu sortimentā sastāda 21%, salīdzinot ar pērnā gada 12%;

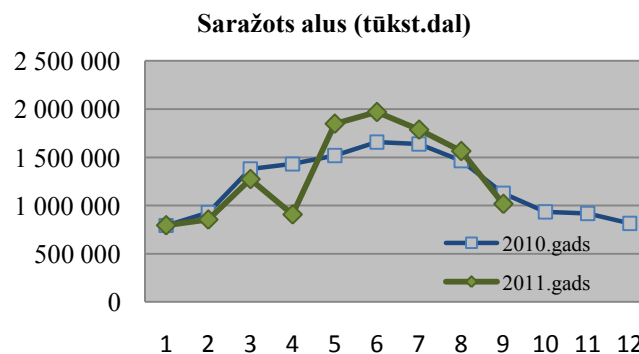
- samazinājums salīdzinājumā ar pērnā gada rādītājiem vērojams arī vīnu (-22%) grupā, kas ražoto dzērienu struktūrā sastāda 3%, pērnā gada deviņos mēnešos 5% (skat. 4.pielikuma 1.tabulu).

Latvijā ražoto dzērienu struktūra (neskaitot alu) 2011.gada 9 mēnešos

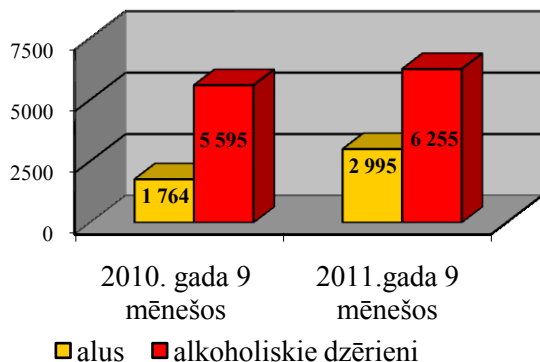
Alus ražošana **2011.gada deviņos mēnešos** veikta 20 akcīzes preču noliktavās, kopumā saražoti 12401 tūkst. dal alus un šis apjoms **par 5% pārsniedzis** pērnā gada deviņu mēnešu rādītāju. Uz 2011.gada septembra beigām 16 komersantiem ir piešķirts patstāvīgās mazās alus darītavas statuss. 6.attēls

No kopējā Latvijā 2011.gadā saražotā alus apjoma mazajās alus darītavās (tādējādi saņemot akcīzes nodokļa atvieglojumus) saražoti 10% jeb 1923 tūkst. dal alus.

5. Importēto/ievesto alkoholisko dzērienu ievēšana Latvijā

Latvijā ievestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

7.attēls

Lielākā daļa (98%) alkoholisko dzērienu Latvijā tiek importēti/ievesti, izmantojot akcīzes preču noliktavas. Akcīzes preču noliktavās ievestie preču apjomi neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus, jo tie tiek pārvietoti un uzglabāti atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, kā arī liela daļa dzērienu atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā tiek pārvietoti uz citām ES dalībvalstīm vai eksportēti.

2011.gada deviņos mēnešos Latvijā importēti/ievesti 6255 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 12% vairāk** kā pērnā gada attiecīgajā periodā. Vairāk kā puse (50%) no Latvijā deviņos mēnešos ievestā alkohola ir vīns, 42% - pārējie alkoholiskie dzērieni (skat. 4.pielikuma 1.tabulu).

Alus **2011.gada deviņos mēnešos** Latvijā kopumā importēts/ievests 3798 tūkst. dal apjomā, kas ir par 27% vairāk kā pērnā gada deviņos mēnešos (skat. 5.pielikuma 1.tabulu).

6. Alkoholisko dzērienu nosūtīšana uz ES dalībvalstīm un eksportam

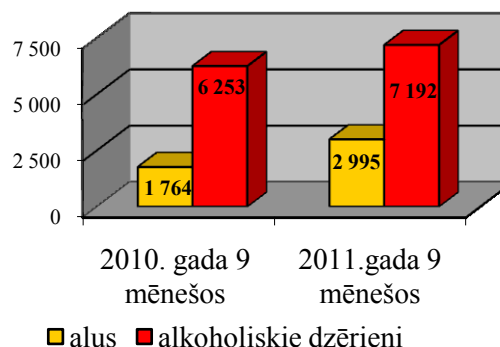
Kopumā 2011.gada deviņos mēnešos no Latvijas izvesti 7192 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir par 939 tūkst. dal jeb **par 15% vairāk** kā pērnā gada attiecīgajā periodā (skat. 4.pielikuma 3.tabulu). No tiem 79% eksportēti, galvenokārt uz Krieviju un ASV, savukārt uz ES dalībvalstīm nosūtīti 21%, no tā lielākais apjoms nosūtīts uz Igauniju un Lietuvu.

Uz trešajām valstīm izvestajā produkcijā dominē dažāda veida stiprie alkoholiskie dzērieni, savukārt uz Eiropas valstīm tiek vesti galvenokārt raudzētie dzērieni.

8.attēls

Alus 2011.gada deviņos mēnešos no Latvijas izvests 2995 tūkst. dal apjomā, un salīdzinot ar pērnā gada deviņiem mēnešiem, šis apjoms **pieaudzis par 70%** (skat. 5.pielikuma 2.tabulu). Alus no Latvijas pārsvarā tiek izvests uz ES dalībvalstīm – 89% no kopējā 2011.gada deviņos mēnešos izvestā alus apjoma izvests uz Lietuvu un Igauniju.

No Latvijas izvestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

6. Spirta aprite

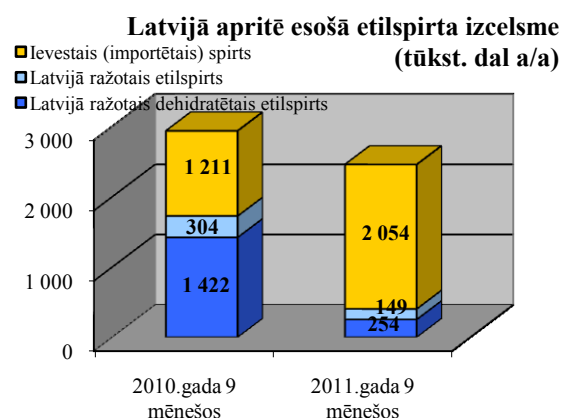
Latvijā spirta aprite tiek stingri reglamentēta saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kas paredz arī ierobežotu spirta apritē iesaistīto personu loku – etilspirta ražošanu 2011.gada deviņos mēnešos veikuši trīs komersanti četrās akcīzes preču noliktavās, savukārt etilspirta ievešanu no citām valstīm šī gada deviņos mēnešos veikuši septiņi komersanti, galvenokārt – alkoholisko dzērienu ražotāji.

Faktiski visa spirta aprite Latvijā notiek atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, tādēļ akcīzes nodokļa ieņēmumus tiešā veidā tie neietekmē. Detalizētus spirta aprites rādītājus skatīt *6.pielikumā*.

9.attēls

2011.gada deviņos mēnešos Latvijā kopumā saražoti 404 tūkst. dekalitru absolūtā spirta (dal a/a), kas ir par 1322 tūkst. dal a/a jeb **par 77% mazāk** kā 2010.gada attiecīgā periodā, un saistīts ar aizvien pieaugošo Latvijā ievestā un importētā spirta apjomu. 63% no šī gada deviņos mēnešos valstī saražotā spirta ir dehidratētais spirts.

Šī gada deviņos mēnešos Latvijā tika ievesti 2054 tūkst. dal a/a etilspirta, kas ir **par 70% vairāk** salīdzinot ar 2010.gada deviņu mēnešu datiem. Etilspirts šogad Latvijā ievests no Austrijas, Francijas, Igaunijas, Krievijas, Nīderlandes, Polijas, Slovākijas un Vācijas.

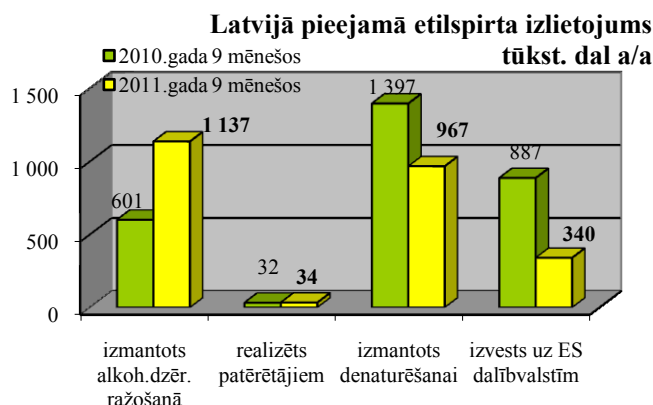
No kopējā 2011.gada deviņos mēnešos valstī pieejamā etilspirta apjoma – 2627 tūkst. dal a/a (krājumi gada sākumā + saražots + ievests Latvijā):

- **43%** izmatoti alkoholisko dzērienu ražošanā un šis apjoms ir nepilnas divas reizes lielāks kā iepriekšējā gada attiecīgā periodā, kas saistīts ar to, ka ievestais spirts aizstāj pārējās spirtu saturošās izejvielas, kuru apjoms salīdzinājumā ar pērno gadu ir samazinājies par 83% (skat. *3.pielikuma 3.tabulu*);

10.attēls

- **37%** tika izmantoti denaturēšanā, un tā apjoms salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu samazinājies par 31%. Lielākā daļa (88%) no denaturētā spirta ir daļēji denaturētais spirts (ar 4% benzīna piedevu), kas tiek izvests uz kaimiņvalstīm.

Denaturēšanas apjomu samazinājums saistīts ar Eiropas Savienības prasību ieviešanu Latvijas nodokļu politikā, kas no šī gada janvāra atcēla iespēju piemērot samazinātu likmi Latvijas noliktavās jauktajai degvielai. Uzņēmēji izmanto iespēju

saņemt degvielu no citām ES dalībvalstīm ar jau pievienotu etilspirtu, tādējādi samazinās pieprasījums pēc denaturāta vietējā tirgū;

- **13%** etilspirta izvesti uz citām ES dalībvalstīm, un to apjoms salīdzinot ar pērnā gada deviņiem mēnešiem samazinājies par 62%. Tai pat laikā vairāk kā divas reizes palielinājies no Latvijas izvestā daļēji denaturētā spirta apjoms;

- citiem spirta patērētājiem nodotais etilspirta apjoms salīdzinājumā ar pērnā gadu ir palielinājies par 4%, taču tie ir salīdzinoši nelieli apjomi, kas kopējā izlietojumā sastāda **1%**.

Gaile 67016880